

ARNHEMISCHE COURANT.

DINGSDAG 16 MAART.

De prijs der Advertentien... De prijs der Advertentien, van een regel, 1.00, en voor elke regel, 20 centen, behalve 35 centen, voor elke plaatsing.

De prijs der Advertentien... De prijs der Advertentien, van een regel, 1.00, en voor elke regel, 20 centen, behalve 35 centen, voor elke plaatsing.

Nederlandsche ministeriele dienstijver.

Regeren, bestieren is: leiden, voorgaan, den weg wijzen, welken men moet inslaan; onophoudelijk bang den hestep op te sporen, mag eene regering, geen oogenblik nalaten dien te doen bewaken. Zich op de moeijelijkheid harer taak te beroepen, is erkennen, dat men voor deze niet berekend is. Rust, gemak behoeven haar onbekende woorden te wezen. De onze heeft dit nimmer begrepen en bij elke gelegenheid kan men zien, dat dit begrip haar nog altijd even vreemd is als vroeger.

Sedert 1813 herkegen de noordelijke provinciën der Nederlanden hare onafhankelijkheid. Hoewel wij nu reeds 1847 hebben gaan wij nog altijd gebukt onder het last van een gansch heitlergeetlandsche en oude vaderlandsche wetten en besluiten, in welke menig bekwaam regtsgeleerde of ambtenaar den weg niet weet te vinden. Men stilt op collegiën en bedieningen, van welke het dikwijls moeijelijk te bepalen is, of er in hunne plaats getreden zijn en wie dit zijn. Van daar de grootste wanorde en dikwijls volslagene onbegrijpelijkheid. Bij menig dergelijke gelegenheid bleek het, dat het bestuur even weinig den draad door dien doolhof had als de regter; verschil van meening bleek bij talrijke gelegenheden.

De wet van rivose is er een bewijs te meer van. Het bestuur had haar bestaan vergeten en toen het *Weekblad van het Regt* er aan herinnerde, zag valsche schaamte in hare buiten-werking-stelling eene vermindering harer waardigheid, eene vernedering. Die valsche schijn was niet anders, dan de onbegrijpelijkheid der landvoogden, welke op een miljoen gulden te staan komen. Wanneer het op de eer en waardigheid der natie aankomt, hopen wij de ministers even vast te zullen vinden, als wanneer het de handhaving hunner voorgewende onafhankelijkheid betreft.

De herhabing, bijna bij elke begroeting, hetzij als Staten-Generaal op de herziening der oude, grotendeels vreemde wetten, enz. aangedrongen. De ministers namen dat punt altijd in overweging en zoo sukkelde wij in 1817 nog met eene niet dan voorloopig in stand gehoudene wetgeving, uit welke slechts zeer weinigen weten, wus te worden.

De intrekking der wet van rivose heeft de Kamer — welke altijd sterk in het wenschen, zwak in het handelen is — op nieuw, den mensch naar eene herziening der oude wetgeving doen uiteten. Het woord herziening alleen was voldoende den ministers schrik aan te jagen; en zoo laat zich hun antwoord volkoffen begrijpen, dat, inderdaad, op niets anders nederkomt, dan dat zij wel dien titel willen voeren en tegen betaling van het ministers-tractement de magt hebben om gunsten en posten uit te deelen, — maar het werk alleen op zich nemen, voor zoo veel het hun goeddunkt, dat is, zoo min mogelijk. Het antwoord van den heer VAN RANDWIJCK is eene bekenenis, dat hij en zijne ambtgenooten eene taak op zich namen, voor hunne »zwakke krachten» niet berekend.

Het antwoord van den minister op die verlangde herziening was: »dat de regering de wenschelijkheid niet zal ontkennen, doch, dat hij daarvan is teruggewhouden, onder anderen, door de vele »en gewichtige bezwaren, welke daaraan zouden zijn verbonden, indien aan zoodanig onderzoek de vereischte uitbreiding wlerd gegeven; — dat de regering, »echter, niet zal nalaten, dit aangelegen onderwerp in nadere overweging te nemen, waarbij dan ook de uitvoerlijkheid »van en de beste middelen tot dezen maatregel ter toetse zullen worden gebragt.»

De bezwaren, aan den arbeid verbonden, schijnen dus den ministers een genoegzame grond om zich te onthouden van hetgeen zij wenschelijk achten en ieder ander noodzakelijk keuri. Maar waarloeworden zij dan benoemd? Alleen om datgene te verwerpen wat geene bezwaren heeft? Zijn zij dan het hoofd der zaken, om ten koste der natie, zacht te kunnen sluimeren, of om al hunne krachten aan het vaderland ten offer te brengen? Zien zij geene kans om het wenschelijke en noodzakelijke tot stand te brengen — en een tijdsverloop van meer dan dertig jaren schijnt de ongeschiktheid van alle vroegere en latere ministers daartus aan te toonen — zoo moet hen, die zich zelven openlijk voor hunne taak niet opgewassen verklaren moeten, en echter deze niet voor een ander willen overlaten, algemeene afkeuring treffen. Hoe zullen wij ons waarlijk vrij noemen, wanneer de handen onzer vroegere slavenvrijmaats

naslepen? Tot hiertoe werden wij van deze nog niet ontslagen.

Maar welke zijn die vele en gewichtige bezwaren, welke de ministers, als grond van verschooning voor huane werkloosheid aanvoeren? Deze kunnen geene andere zijn, dan dat het bij die herziening blijken zou, hoe bijna geene dief wetten en verordeningen geheel aan onzen toestand voldoet, zoodat men daarvoor nieuwe regels zou moeten vaststellen: en daartoe gevoelt ons ministerie zelf zich onbekwaam. Intusschen was dat de wyl van het tweede additionele artikel der grondwet: dit had niet ten doel, in alle eeuwigheid kracht te geven aan bepalingen ter toepassing van geheel andere beginsels gemaakt, — maar het wilde alleen voorloopig in stand houden om wetteloosheid te voorkomen.

Zulk eene herziening zou vrij wat moeite en werk kosten, wij weten dit zeer goed; maar terwijl dit bij mannen, die hun pligt en het belang des lands nauw aan het hart liggen, eerder eene aansporing wezen dan hen terughouden zoude, — heeft het juist eene omgekeerde werking bij ministers, als de onzen, of vertegenwoordigers, zoo als de heer *Witt*, die niet vraagt naar de noodzakelijkheid der te maken zijnde wetten, maar naar haar aantal, en wanneer dit Zijner Gemakkelijkheid te groot voorkomt, daarin alleen eene reden ter afwijzing vindt.

De zaak is en blijft op nieuw ad *Kalendas Graecas* uitgesteld: het ministerie zal de zaak in nadere overweging nemen; wat dit beteekent, heeft ons eene ruim dertig-jarige ondervinding sedert 1815 getoond. Dat het niet beter zal gaan, blijkt, wanneer wij de ministers hopen verklaren, dat zelfs de uitvoerlijkheid, aan welke alleen onbekwaamheid of traagheid twifelen kunnen, door hen nog moet onderzocht worden. Wanneer men het in meer dan dertig jaren, hoe dikwijls ook aangemerd, nog zoo ver niet heeft kunnen brengen, dat men daaromtrent eene bepaalde meening heeft, zoo kunnen er wel dertigmaal dertig jaren verlopen, eer men de zaak tot stand brengt.

Buitenlandsche berichten.
ENGLAND.
Londen 10 maart. Lord George Bulteel heeft aangekondigd, dat hij over veertien dagen zal vertrekken tot rigten van een adams aan de koning.

zieding zouden geind worden, enz. De koning vorst huldigde in December 1813, bij de aanvaarding der regering, geen ander beginsel, dan handhaving der bestaande wetten tot nadere regeling, intrekking of verandering van deze, lange een wettelijke weg. De grondwetten van 1814 en 1815 waren hetzelfde aan; *Hogendorp* leert het desgelijks in de *Bijdragen*, III deel, in zijne beschouwing over het 2de additionale artikel der grondwet.

Afschaffing der tegenwoordige wet heeft dus niet plaats gehad.

Spreeker put ook uit het Romeinsche regt bewijzen voor de geldigheid der verpligting, op den staat rustende zoo lang de wet bestaat.

Er is hier eene verpligting, die van de vervulling van eene voorwaarde is afhankelijk gemaakt. Maar is die vervuld, dan treedt de vader van zeven kinderen, die wel ter lijde heeft aangegeven, in zijn regt. Eene wet als deze opent de gelegenheid tot sluiting van eene verbintenis; en biedt men zich daartoe behoorlijk aan, dan zijn beide partijen verbonden.

De noodzakelijkheid van de intrekking voor het vervolg, neemt spreker aan, doch niets meer. Maar men wil meer; men wil buiten werking stellen gevolgen van de bestaande wet. Dat behoort niet te worden bepaald. Als de wet niet bestaat, dan kan zij niet meer werken. Maar nu zij nog van kracht is, moet spreker zich tegen het 2de deel der voordragt verzetten, als schendende goede regten en heilige verpligtingen. Zoo verre is het toch niet in Nederland gekomen, dat de wetgever inbreuk zal maken op hetgeen de regtsmagt in hoogste ressort heeft uitgesproken, of dat men den eerbied van hare uitspraak zal vernedigen, met het oog verliezen?

Spreeker acht het onmogelijk, dat zij die zich iets later aangemaakt hebben, van hun regt zouden worden verstoken. Althans de grond van dat regt dezelfde is, of schoon de verpligting voor den staat onwettelijk is. Het is dus eene miskenning van regterlijke uitspraken, het is eene schennis van verkregen regten.

Hij eindigt met de hoop uit te drukken, dat Nederland spoedig ontslagen moge worden van vele wetten, die het gevolg van de vreedde overheersching zijn geweest, en waar van men na de omwenteling van 1813, voor lang reeds had gewenscht verlost te zijn.

De heer *van Goltstein* beoogt het betreurenswaardige van de gevolgen der wet van nivose, waardoor de natie door zoo zware lasten gedrukt kan worden. Hij betreurt dat te meer, naardien die wet haren oorsprong te danken heeft aan het Fransche keizerrijk, en bestemd was om een stelsel van volksofvoeding en onderwijs aan te vullen, dat aldaar aangenomen was, hetwelk nimmer in Nederland ten uitvoer kon worden geleid, en dat, toen het volkstaat van Nederland was hersteld door een geheel ander stelsel werd vervangen. Bij het bestaan van zoodanige wet, zou er twijfel aan de noodzakelijkheid kunnen ontstaan. Het geeft de Hoogen Raad alleen een financieel belang, maar niet het hoog staatkundig vraagstuk; het geldt een nationaal gevoel, de erkenning van de al of niet bestaande Nederlandsche onafhankelijkheid, indien men van het land wil uitgaan, dat de onder het Fransche keizerrijk gevestigde wetten nog van verbindende kracht in dit land is. De tegenwoordige voordragt uit dat oogpunt beschouwende, zal de redenaar betoogen; 1° dat de wet van nivose, door de herstelling van Nederlands onafhankelijkheid, hare kracht verliest; 2° dat de wet van nivose, door de herstelling van Nederlands onafhankelijkheid, hare kracht verliest; 2° dat de wet van nivose, door de herstelling van Nederlands onafhankelijkheid, hare kracht verliest.

De heer *Uitwerf* begint met op te merken, dat het ontwerp voor uiteenlopende beschouwingen vatbaar is. Niemand zij ons over zijne meening te be- of te veroordeelen. Wat spreker betreft, hij meent dat alle onderzoek hier ter zijde gesteld kan worden nopens de geldigheid van de wet van nivose; of nopens het in gebruik geraken van die wet. Al zegt men, dat die wet nooit hier van kracht is geweest, dan komt het hem voor, dat dit hier niets kan afdoen, na dat de Hoogen Raad, in allerhoogste ressort, heeft verklaard, dat de wet hier in werking is geweest, geldig is en als zoodanig moet worden gehouden. Die uitspraak moet worden geëerbiedigd, al is het des wetgevers gevoelen, dat de wet van geene kracht is geweest. Dat is ook het gevoelen der regering; want, beaamde zij dat gevoelen niet, dan was het niet noodig geweest, deze voordragt aan te bieden, en dan zou de regering zich de zaak niet hebben aangezekerd. Spreker is het ook volkomen met de regering eens, dat eene andere verklaring van hare zijde over der gepast zou zijn geweest, want die zou wezen in lijnregten strijd met de beslissing van den Hoogen Raad, die men echter wil geëerbiedigd hebben. Spreker kan zich wel vereenigen met het denkbeeld van de wet van nivose in te trekken; doch verder behoort de wetgever niet te gaan, en geenszins de verpligting verkorten, die op den staat rust tot het doen van geldelijke uitkeering, waartoe hij bij regterlijke uitspraak, mogt zijn veroordeeld. Spreker herinnert, dat velen eene onverdiende teleurstelling zouden ondervinden, als de gevolgen van de wet van nivose buiten werking zouden worden gesteld. De onderscheiding, welke de wetgever heeft gemaakt, tusschen de regterlijke uitspraak en de achterlijkheid van velen is alleen aan haar te wijten. Dat zij op de eerlijkheid der regering hebben gebouwd, en haat niet met processen hebben willen overladen, en vreesden te worden veroorzaakt. Het zou ongehoord wezen, dat men straf zou opleggen aan hen, die niet hebben geprocedeerd, en gunst schenken aan die wel hadden geprocedeerd. Men kent bij de ouden eene *poena litigantium*, maar geene *poena non litigantium*. Het geldt hier een wettig regt; uit eene wet ontleend, die algemeen was; daaruit wordt kracht ontleend. Dooftvaardig zou het dus zijn, een deel der regthebbenden van alles te verstoken. Men die wel geagvaard hebben, doch nog geene uitspraak hebben verkregen, en alleen daarom niet, omdat de regter de uitspraak eenige dagen of weken heeft verschoven. Vervelkijk bestaat zoodanig geval. Wanneer dus het ontwerp als wet tot stand mogt komen, dan zou hij, die op het punt is van uitspraak te verkrijgen, zich de mogelijkheid zien, benemen, om van kennis te erlangen. Tot welke ongunstigheden kan hij niet overgaan, en spreker wenscht, voor de eer der natie, dat aan zulk eenen maatregel geene goedkeuring zal worden gegeven. Het toegezegde was eene gunst, die de Fransche keizer bij de wet daargesteld; het wordt eene verpligting, omdat de wet het recht verleent; het is eene verbindende en verpligtende wet, eene verbintenis, geboren uit de wet. Nopens hetgeen de eerste spreker gezegd heeft, van niet verbindbaarheid door de wet, wijst de spreker op artikel

1388 van het Burgerlijk Wetboek. Ieder ingeseten, in de categorie der wet vallende, kan de vervulling van de verpligting door den staat, als een erkend burgerlijk regt vorderen. Voorondersteld, dat de wetgever eene zeer uitgestrekte magt moge hebben, spreker kent geene *omnipotence* aan den wetgever toe; de algemeene beginselen van regtvaardigheid mogen niet worden uit het oog verloren; dat heeft men op alle hoogeschoolen geleerd. Daarenboven, uit een staatkundig oogpunt gezien, is de regering gehouden, de op den staat rustende verpligtingen gestand te doen, zoo lang zij dit slechts kan. Het is onstaatkundig, op verkregen regten inbreuk te maken, al zijn zij ontstaan *mae voluntatis*; zij zijn nu geworden noodwendig. Ten onrechte zou men ook zeggen, dat de *suprema lex* de volle uitvoering van de wet verbiedt; want er is hier geen herwaart voor de schatkist, dat onvoorkomelijk is. Waarom de wetsgevolgen dan beperkt; waarom die vaders van zeven kinderen, die behoorlijk aangifte gedaan hebben, die regterlijk vonnis hebben, of op het punt zijn van te krijgen, niet in hun regtmatig genot gelaten? Zoo doende zou men alle schuldeischers van den staat in hunne regten kunnen verkorten. Als de weg eenmaal is ingeslagen, dan kan die gemakkelijk verder worden betreden. De staat der financiën moge niet zoo bloeiende zijn, om hooge uitgaven te doen; doch men schaffe dan uitgaven van weelde af; maar wettige schulden moeten voldaan worden. Men voldoe dus aan den last, door de wet van nivose opgelegd; men geve aan die wet zoo veel mogelijke vervulling. Arm, maar eerlijk is eene oude, schoone sprake der Nederlanders; eene andere, eerlijk dunkt het langst; mogen die nu noch immer door de Nederlandsche wetgeving worden uit het oog verloren. De heer *van Dam van Isselt* kan zich vereenigen met de verklaring der regering, dat het aanvankelijk met hare biveruiging gestreden heeft, dat de wet van nivose behoeft de ingetrokken te worden. Hij neemt aan, dat de regering de uitspraak van den Hoogen Raad heeft willen afwachten. Toen, echter, eenmaal wel degelijk de noodzakelijkheid der intrekking was aangetoond, toen was het regt niet meer aan hare zijde, daar zij met de voorstelling der intrekking wachtte. De regering staat ten deze niet gelijk met een gewoon burger, die in revisie komen kan van eene regterlijke uitspraak. Deze waagt slechts zijne eigene bezittingen, doch de regering stelt de gelden van den staat op het spel. De regering was verpligt geweest reeds in 1846 onverwijld eene wet aan te bieden. De redenaar zal niet gewagen van het antwoord, dat men deswege geeft, dat de leden der Kamer niet tegenwoordig waren. Dan zou hij moeten aanroeren de onbehoorlijke wijze, waarop de Kamer is moeten uiteengaan, omdat er geene genoegzame werkzaamheden voorhanden waren. Eindelijk kwam er een ontwerp, dat tot verschillende beschouwingen aanleiding gaf. Op den redenaar maakte het een hoogst ongunstigen indruk. Hij heeft het zoolang als strijd beschouwd met alle beginselen van billijkheid en regtvaardigheid, dat hij in de afdeelingen gevraagd heeft, of hier niet de noodzakelijkheid aanwezig was, om het ontwerp door den minister te doen onteekenen van wien het afkomstig was. Dit had, naar zijne meening nopens constitutionele begrippen, niet in strijd met de grondwet geweest. Het moge gemakkelijk zijn wetten te doen voorkomen als van den koning uitgegaan. Deze acht de spreker echter te hoog geplaatst, dan dat wetten, strijdig met de billijkheid, kunnen geacht worden van het geëerbiedigd hoofd van den staat uit te gaan. Het bezwaar der onbillijkheid is door velen gedeeld. Van eene andere zijde is dit echter bestreden, en men heeft dit ook vergedreven dat men in de afdeelingen een artikel tot verdediging der voordragt uit den *Utrechtschen Avondpost* te lezing gaf, dat men zeide door een zeer kundig regtsgeleerde geschreven te zijn. Daaruit kan afgeleid worden, dat men zeer goed een groot regtsgeleerde kan zijn, en zoodanige zonderlinge stellingen kan ombelzen, welke hij, redenaar, niet kan deelen. Wat het betreft, hij maakt geene aanspraak op regtsgeleerde kennis, doch hij toetst de voordragt eenzijdig aan het gezond verstand. En daar treedt hij niet in de vraag of de wet van nivose al dan niet bestaat. Na de uitspraak van den Hoogen Raad, was de zaak geene vraag meer. Na die uitspraak was er een verkregen regt. Dat denkbeeld is bij de voordragt geheel tenzijde gesteld. De wedemar vraagt, of het niet strijdig met het gezond verstand, dat, wanneer men bij de wet het regt heeft om zijn kind van wege den staat te doen opvoeden, dat regt zich zal beperken tot den dag der invoering van de tegenwoordige voordragt. Dan zou de staat die opvoeding tot weken en dagen kunnen uitscheren. Hij erkent, met anderen, dat de vaders van zeven kinderen niet die hooge belangstelling verdienen, al zij bekend geweest, dat het een last voor den staat is, en dat die voor de natiedrukkend kan worden. Hij gelooft, dat het eene onaanneemelijke voorwaarde is, dat de regering niet behoorlijk voorwaarde heeft, dat zij bij dit had moeten doen. Maar de Nederlandsche natie is niet onregtvaardig. Zij is nog zoo op eerlijkheid en billijkheid gesteld, dat zij zich gaarne een offer zal getroosten, op welken weg de regering en vertegenwoordiging wordt voorgestaan. Het leed van eene tenen goud te betalen, kan niet opwegen tegen de onbillijkheid, om te handelen strijdig met de uitspraak van het hoogste regterlijke college. De redenaar wil gaarne toestemmen in eene geldelijke opoffering, om het verlamd der regering goed te maken; en stemt tegen het voorgedragen ontwerp.

De heer *Luyben* stelt zich drie vragen voor: 1° is de wet in Frankrijk afgekondigd? 2° is zij hier afgekondigd? 3° is zij bij de invoering van de grondwet van 1815 afgeschaft? Hij moet de twee eerste vragen toetstnemend, de derde ontkennend beantwoorden. Derhalve, beaamt de wet nog. Spreker geeft toe, dat zij hoe verder, hoe beter moet worden afgeschaft. Het gebede waarvan kan niet opwegen tegen het goede beginsel, dat het hier betreft, het algemeen, het maatschappelijk belang is hier niet zoo gewichtig, als dat de wet eene terugwerkende kracht te geven. Men heeft daarenboven hier een arrest van den Hoogen Raad, en spreker meent, dat de wetgever niet moet te kort doen aan dat palladium onser vrijheden, eens onafhankelijk regtsbedeeling, dat hij niet mag terugtrekken op het gebied der regterlijke magt. Eene eenzijdige intrekking van de

derdaad van alle kracht beroofd is, ten gevolge der daartelling van Nederlandsche onafhankelijk volksbestaan. Hij is daartoe verpligt; want wanneer er twijfel of bedenking bestaat, moet hij verklaren, wat hij geind heeft. De wetgever, die geroepen is wetten te maken, moet die ook verklaren. Hij mag zich daarvan niet onttrekken, omdat hij moet voldoen aan de vorderingen van het algemeen belang. Hij moet overwegen, of de wet van nivose hare kracht verliest, ten gevolge der herrijzing van den Nederlandschen staat, en of het algemeen belang vordert, dat zij als verward en vervallen moet beschouwd worden. Alle twijfel dient ten deze weggenomen te worden; ten ernde er geene verpligting op den Nederlandschen staat blijven drukken. De redenaar ontwikkelt zijne denkbeelden over de terugwerkende kracht der wet, en beroept zich daarbij op het gevoelen van den geleerden *Meijer*, uitdrukt in zijne *questions transitaires*, ten betooge dat eene wet alleen verbindbaar is voor het toekomstige, en van het oogenblik af harer uitvaardiging. Intusschen meent de spreker dat de tegenwoordige voordragt niet noodzakelijk is, daar, naar zijne meening, door de herrijzing van den Nederlandschen staat, de wet van nivose hare kracht verloren heeft, en alle verpligtingen, daaruit ontsaan, vervallen. Is de wetgever nu tot zoodanige verklaring verpligt, dan kan hij daarvan niet door eenige omstandigheid ontslagen worden. Het is zoo, er is hier eene regterlijke uitspraak in een bijzonder geval aanwezig. Doch beide, wetgevende en regterlijke magt, hebben haren werkring. De wetgevende magt kan niet door eene regterlijke uitspraak gebonden zijn. Hij kan zich daarom niet ontslaan van de verpligting, welke hij te vervullen heeft. De regter is de afenaar der wetgeving. Ware het anders, alle vrijheid der ingezetenen ware vernietigd, en de hoogste magt zou op het regterlijk gezag overgegaan zijn. Maar neen, de wetgever is volkomen vrij in den voor hem afgebakenden werkring. Wanneer het gevoelen van het opperste regtshof in strijd is met de verklaring der wetgeving, dan mag deze zich door het gevoelen van dat regtshof niet gebonden achten. — Uit een en ander vloeit voort, dat de spreker zich niet met de tegenwoordige voordragt kan vereenigen. Hij kan niet berusten in de verklaring, dat de wet van nivose zal worden ingetrokken, omdat hij niet erkent, dat die wet ooit in Nederland van verbindende kracht is geweest. Doch al wilde hij dat beginsel aannemen, dan zou hij zich nog tegen de bepalingen der voordragt moeten verklaren. Immers wordt daarin oordeel geveld over de geldigheid eener regterlijke uitspraak. Hier treedt de wetgevende magt op het grondgebied van het regterlijk gezag, dat ook voor haar heilig moet zijn. Wanneer men verklaart eene uitspraak der regterlijke magt te willen eerbiedigen, dan houdt dit ook de mogelijkheid in zulks niet te doen. Dit is eene krenking der regterlijke magt. Daarenboven, indien het regt uit de wet voortvloeit, dan moet het ook geëerbiedigd worden. Indien het regt op de wet berust, dan is het niet noodig dit nader te bepalen; dan verkrijgt men dit niet door eene regterlijke uitspraak, maar door het regt zelf. Hier wordt onderscheid gemaakt tusschen een regt door de wet en een bij regterlijke uitspraak. Dit berust op geen redelijke grondslag. Aan zoodanig stelsel, dat een zoodanig verschil van regten zal spreker nooit zijne goedkeuring hebben. Hij stemt dus tegen de voordragt.

wet zou hij aannemen; maar hij wilde geheel aan de bevoegdheid van den regter hebben overgelaten de gevolgen, die uit de tegenwoordig nog bestaande wet voortvloeijen.

De heer *Scheers van Haren* houdt het voor een draalheer van de regering, dat zij er aan getwijfeld heeft of aan een wet, die executoir verklaard is, gevolg moet worden gegeven. En nochtan heeft de regering, zelfs na de beslissing van den Hoogen Raad, een tegenovergesteld gevoelen volgehouden. De uitspraken van den Hoogen Raad moesten worden geterbiedigd. Dat hoogste rechterlijke college heeft daar aanspraak op. Hij is, echter, van oordeel, dat de wet van nivose kan worden afgeschafte en de werking daarvan gestuit, zonder schending van verkregene regten. Alle gunsten en bevoegdheden, bij de wet daargesteld, blijven ook afhankelijk van de wet. Het zou eene onbillijkheid zijn, na de intrekking der wet, hare gunstige bepalingen nog voor een gering getal personen in stand te houden. Met het vervallen der wet, zullen ook van dat oogenblik af alle gevolgen vervallen. De mogelijkheid tot intrekking eener wet, bestaat bij elke wet van de wetgever heeft van dat recht ook ten deze niet afgezien. De opvoeding, die de wet wilde toekennen, kan ook niet worden gesplitst; zij moet geheel gegeven of geheel onthouden worden. De spreker meent, dat de staat niet verplicht is verder aan de wet te voldoen, wanneer zij niet meer bestaat. De rechterlijke magt kan, naar zijn oordeel, niet meer toekennen datgene, wat de wetgever heeft doen ophouden. Deze is alsoo volkomen bevoegd, om, bij de intrekking der wet, van dat oogenblik af alle betaling en voldoening, die daaruit soude moeten voortvloeijen, voor het vervolg te doen ophouden. — Tot staving zijner meening, beroept de redenaar zich op het gevoelen van den hoogheerraat van Hall, voorkomende in het *Regtsgelerd Byblad*, blad. 12 en volg., van dit jaar. Zijns insziens, vordert het algemeen belang, de verleende gunst niet verder toe te kennen. Bij het thans aanhangige voorstel, blijft de wetgever binnen zijne wettige grenzen. Het soude eene onbillijkheid zijn, de wet langer in stand te houden. Het zou hem leed doen, indien het voorstel afgestemd werd, ten gevolge van een ongelukkig en verkeerd begrip onzer verkregene regten.

De voortzetting der heraadslagen wordt bij hoofdelijke omvraag, met eene meerderheid van 34 tegen 16 stemmen, bepaald op aanstaanden maandag, des morgens ten 11 ure. *Zwolle, 12 maart.* Heden nacht maakte de dood een einde aan het eenmaal zoo werkzaam en verdienstelijk 54-jarig leven van den heer *G. Lutton*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, secretaris der stad, lid van onderscheidene genootschappen. Hoewel hijo sterk geschokte gezondheid hem reeds geruimen tijd voor alle uitspanning had ongeschikt gemaakt, en de hardnekkigheid der ziekte weinig hoop op herstel deed voeden, treft toch dit overlijden nog onverwacht.

Advertentien.

Heden beviel voorspoedig van eene Welgeschapen Dochter, *C. G. BLECKMAN*, geliefde Echgenoot van *ANNA*, den 12den Maart 1847. *J. H. FROMP.*

Algemeene kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van eene Welgeschapen Dochter, *JOHANN SWARTS BEVEL*, hartelijk geliefde Echgenoot van *DIANA*, den 14den Maart 1847. *J. P. GROLLE.*

Enige kennisgeving.

Aanbesteding.

Op Zaterdag den 20ten Maart 1847, des voormiddags ten 10 ure, zullen *COMMISSARISSEN VAN DER WEG VAN ZUTPHEN NAAR EMMEKIN*, in het *Nederlandsche Koffijhuis*, te *Zutphen*, publiek aanbesteden:

Met BOUWEN van vier TOLHUIZEN van den voornoemden weg tusschen Zutphen en Heetenberg.

De Bestekken liggen ter lezing: te *Zutphen* in het *Nederlandsche Koffijhuis*; te *Koppel* in de *Groote Kamer*; te *Heetenberg* bij *JANSEN*, en te *Arnhem* op de Markt bij *KEMPS*.

Inlichtingen zijn te bekomen bij de Directie te *Arnhem* en bij den Opzigtcr te *Koppel*.

††† De Notaris *PALGRAEN* is voornemens, op Dinsdag den 23ten Maart 1847, des voormiddags ten 10 ure, te openen de veiling van *THEODORUS ALBERS*, te *Arnhem*, publiek te verkopen:

1. Een HUIS best *WEIDELAND*, in den *Balletpolder van Wuisen*, toebehoorende aan den heer *Baron VAN DER WOUDE*, te *Arnhem*. Inlichtingen te bekomen bij den heer *J. PUTTERS*, te *Huisen*.

De Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Arnhem*, zal, op Dinsdag den 16den Maart 1847, des avonds om 7 uur, in het *Logement de Dier* van *Holland* aldaar, finaal verkoopen:

1. Een HUIS en ERF, te *Arnhem*, in de *Marktstraat*, bevoord bij den *Majoor DE FEJFEN*, Wijk F, No. 130; bij inzet met de hoogen gebragt op f 2630.

2. Een HUIS en ERF, met *OPEN PLAATS*, ingruet tot twee *WONINGEN*, in de *Bronwersteg*, Wijk E, No. 300 en 301, op de som van f 661. Om nadere inlichtingen, verzogt men zich ten kantore van voormelden Notaris.

Het *BOSCH* van wijlen den heer *ALPHERTS*, onder *Renkum*, groot ongeveer 83 Bunders, werd bij inzet geveild, en de *Generale Massa* gebragt op den prijs van f 2213.

De toelag is bepaald op Zaterdag den 27ten Maart 1847, in het *Logement den Bok*, te *Renkum*, nadat vooraf des namiddags ten 2 ure afzonderlijk, onder regt van naasting, zullen verkocht zijn de *BENNENBOOMEN*, op des geveilden grond staande.

Inlichtingen kunnen gevraagd en verhoogen gedaan worden ten kantore van den Notaris *Mr. W. H. TAAIJ*, te *Arnhem*, met de veilingen belast.

In twee veilingen, die zullen worden gehouden in het *Logement de Kroon*, te *Dieren*, op Donderdag den 18den Maart en 1sten April 1847, des namiddags ten 5 ure, ten overstaan van den genoemden Notaris *TAAIJ*, zullen bij inzet, verhoogen en toelag worden verkocht:

1. Het *BUITENGUED, HOPSTETTE*, liggende onder *Ellokom*, nabij *Dieren*, hetwelk voor weinige jaren geheel vernieuwd en bevestigd en bestaat uit een kapitaal, steen en modern *HEERENHUIS*, bevattende: *ONDERVERDIEPING*, waarin behalve *KEUKEN, DOMESTIEKEN KAMER*, en verdere *GEMAKKEN, verschildende WOONKAMERS, BEL-ETAGE*, waarin acht ruime en vrijke *KAMERS*; eindelijk *ZOLDER*, enz., wijders uit een afzonderlijk staand *KOETSHUIS* met *STAL* voor vijf paarden, en uit *Bloem-, Moestuin* en tot wandeling aangelegd *TERREIN*, waarin vele fijne vruchtdragende en andere *BOOMEN* en fijne *HEESTERS*; circa 1 Bunder groot.

Dit Goed, door den overledenen Eigenaar in den besten staat gebragt, beteelt zich in onderscheidene opzichten voor het Buitenvoeren, zelfs gedurende den Winter, altoverdoeligt aan, als door ligging aan twee *Straatwegen*, dien van *Arnhem* naar *Zutphen* en dien naar *Doeborgh*, door een schoon uitragt naar de voor het oog bekoorlijke, bij afwisseling met hout of veldvruchten gecultiveerde *Dierensche Bergen*, van de andere zijde meer uitgetrekt naar de zijde van *Doeborgh* en de *Graafschap*; en eindelijk door de nabijheid van vele schoone *lommerijke wandelingen*.

Dit Goed is te aanvaarden 1 Mei 1847.

2. De kapitale *BOUWHOF, DE PEPPEL*, liggende onder *Spankeren*, bestaande uit goede *BOUMANS-WONING, SCHUIR, SCHAAPSCHOTTEN BOUWLAND* en *AKKERMAALS-BOSSCHEN*, groot bijna 28 Bunders; verder eene beste *UITERWAARD*, onder *Spankeren*, groot bijna 6 Bunders; en bijna 17 Bunders *HEIDE* en 10 Bunders *BROEKGROND*, afkomstig van de verdelde *Dierensche Mark*.

Dit perceelen zal in drie kavelingen en twee massas, bij de *Biljetten* op te geven, geveild worden.

Inlichtingen over de voorwaarden van Veiling en Verkoop zijn te bevragen ten Kantore van de Notarissen *Jar. VAN ROSENTHAL*, te *Felp*, en *Mr. W. H. TAAIJ*, te *Arnhem*, en aanwijzing der Gebouwen bij de respectieve bewoners.

Men is voornemens, uit kracht van verleende onherroepelijke volmagt, door den Notaris *Mr. J. N. NIJHOFF*, gevestigd te *Arnhem*, op den 20ten Maart 1847, des voormiddags ten 11 ure, ten kantore van de *Widwe BURGERS*, in het dorp *Dutten*, Kanton *Zevenaar*, in het openbaar op hoogen te openen zellen, en den 3den April 1847, tusschen vijf en plaalse, bij toelag, finaal aan de meestbiedenden te verkoopen:

1. Het voorscreven *HEIS* of *HOFSTED*, te *Schutterstede*, zijnde eene van oude bewaarte *HERBERG* en *LOGEMENT*, gelegen naast de *R. C. Pastorie*, bevattende te *HUIS, ACHTERHUIS, KORENBERG, HOF* en *BOUWLAND*, kadastraal Sectie E., No. 138, groot 3 Roeden en 90 Ellen; No. 139, groot 8 Roeden en 10 Ellen, en No. 299, groot 19 Roeden en 20 Ellen.

2. Een stuk *BOUWLAND*, te *Arnhem*, gelegen onder *Dieren*, bevoord bij den heer *Scotte E. No. 69*, groot 59 Roeden en 90 Ellen. De perceelen een en twee ook te veilen.

3. Een stuk *WELAND, de Spalle Hard* gelegen mede onder *Dieren*, kadastraal Sectie A., No. 180, groot 2 Bunders, 57 Roeden en 40 Ellen.

Alles te aanvaarden dadelijk na den toelag, met uitzondering der Gebouwen en aanhoorigheden, welke eerst met 10 Mei aanstaande kunnen worden aanvaard.

Nadere informatie en onderrigt, omtrent de voorwaarden der veiling, zijn te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris, en aan het Huis zelve, van af 8 dagen vóór den inzet, terwijl de bezigtiging van het Huis en aanhoorigheden dagelijks kan geschieden. Zon- en Feestdagen uitgezonderd, vallende een persoon, ter aanwijzing van het *Weldig* en *Bouwland*, aan het voorscreven Huis kunnen worden aangewezen.

††† De Notaris *Mr. J. N. NIJHOFF*, zal, op den 18den dezer, des morgens ten 10 ure, in de *Walstraat*, Wijk E, No. 299, te *Arnhem*, vendue houden van eenige gemeenzaam nieuwe, wel geconserveerde, vooral *Mahonienien MEUBELLEN* en *HUISRAAD: TAFELS, STOELLEN, SECRETAIRE, CHIFFONNIERE, KINNEERAST, COMMODE, AARDE- en GLASWERK, PORCELEIN, SPIEGELS, LEDIKANTEN, BEDDEN en TOEBEHOREN, KAGCHEL en HAARD; eenen HOEKENKAST* en eenige *BOEKEN*, waaronder een *quarto BIJBEL van VAN DER PALM*, in geheel ledoren Band. — Te men dags te voren van 10 tot 4 uur.

Ten gevolge der bepaalde Verboewing

HUIS DE VOORST,

nabij *Zutphen*, gesticht door en onder de regering van *Prins WILLEM DER DERDEN*, zal, door *Mr. D. EFEEKINK*, Notaris te *Zutphen*, op Maandag, den 22sten Maart 1847, des voormiddags ten 9 ure, op voorsagden *Huize de Voorst*, publiek worden verkocht een gedeelte der *Binouwen-betimmering*, *Decoratie*, enz. van gemelden *Huize*, waarbij onder meer voorkomt: *Marmeren Vloersteenen, Marmeren Wandbekleding, en diverse betimmeringen, Beitelwerken, Spiegel, enz.; eenen Houten, Lambriseringen en Muur-bekledingen; een keurig uitgevoerde Beeldhouwwerk, zoo wel in hout als in marmar; zeer kunstig en fraai gewende Behangsels van P. J. v. d. BORGET, die, als waren het schilderstukken, in schoone kleuren, onderwerpen uit de Mythologie voorstellen; een versilverd ledoren Behangsel, met *Chineesche Figuren* in goud; eene en gebloemde zijden Behangsel, ook dito vakgewijze afgebeeld en in keurig geborduurde Randen; voortreffelijke *Schilderstukken*, waaronder een op doek geschilderd *Plafondstuk*, van *G. LARISSE*, in afmeting 5 El bij 6.60 El, zijnde eene allegorische voorstelling, steun van teekening, fraai van kleur en in zijn geheel uitmuntend behandeld; eene *Schilderij*, groot 0.80 El bij 1.20 El, van *F. SNIJERS*, voorstellende een dood *Hort*, en een *andere*, uit leven krachtvol behandeld; eene *andere*, uit leed *Fruchtstuk*, van gelijke grootte.*

Alle voorwerpen bevinden zich in den besten, geheel onbeschadigden staat; kennende de bezigtiging van heden af geschieden, mits voor toegang 25 centen worde betaald ten voordeele van den aanwijzer, den *Tuinman* der plaats; terwijl, op franco-aanvraag, alle nadere inlichtingen, nopens den aard, te hoedzaamheid, afmeeling, enz., zullen gegeven worden door den *Architect J. A. GERRETSEN*, te *Zutphen*.

††† De Notaris *Mr. J. N. NIJHOFF*, zal, op den 20ten Maart 1847, des voormiddags ten 11 ure, ten kantore van de *Widwe BURGERS*, in het dorp *Dutten*, Kanton *Zevenaar*, in het openbaar op hoogen te openen zellen, en den 3den April 1847, tusschen vijf en plaalse, bij toelag, finaal aan de meestbiedenden te verkoopen:

1. Het voorscreven *HEIS* of *HOFSTED*, te *Schutterstede*, zijnde eene van oude bewaarte *HERBERG* en *LOGEMENT*, gelegen naast de *R. C. Pastorie*, bevattende te *HUIS, ACHTERHUIS, KORENBERG, HOF* en *BOUWLAND*, kadastraal Sectie E., No. 138, groot 3 Roeden en 90 Ellen; No. 139, groot 8 Roeden en 10 Ellen, en No. 299, groot 19 Roeden en 20 Ellen.

2. Een stuk *BOUWLAND*, te *Arnhem*, gelegen onder *Dieren*, bevoord bij den heer *Scotte E. No. 69*, groot 59 Roeden en 90 Ellen. De perceelen een en twee ook te veilen.

3. Een stuk *WELAND, de Spalle Hard* gelegen mede onder *Dieren*, kadastraal Sectie A., No. 180, groot 2 Bunders, 57 Roeden en 40 Ellen.

Alles te aanvaarden dadelijk na den toelag, met uitzondering der Gebouwen en aanhoorigheden, welke eerst met 10 Mei aanstaande kunnen worden aanvaard.

Nadere informatie en onderrigt, omtrent de voorwaarden der veiling, zijn te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris, en aan het Huis zelve, van af 8 dagen vóór den inzet, terwijl de bezigtiging van het Huis en aanhoorigheden dagelijks kan geschieden. Zon- en Feestdagen uitgezonderd, vallende een persoon, ter aanwijzing van het *Weldig* en *Bouwland*, aan het voorscreven Huis kunnen worden aangewezen.

De Notaris *Mr. J. N. NIJHOFF*, zal, op den 20ten Maart 1847, des voormiddags ten 11 ure, ten kantore van de *Widwe BURGERS*, in het dorp *Dutten*, Kanton *Zevenaar*, in het openbaar op hoogen te openen zellen, en den 3den April 1847, tusschen vijf en plaalse, bij toelag, finaal aan de meestbiedenden te verkoopen:

1. Het voorscreven *HEIS* of *HOFSTED*, te *Schutterstede*, zijnde eene van oude bewaarte *HERBERG* en *LOGEMENT*, gelegen naast de *R. C. Pastorie*, bevattende te *HUIS, ACHTERHUIS, KORENBERG, HOF* en *BOUWLAND*, kadastraal Sectie E., No. 138, groot 3 Roeden en 90 Ellen; No. 139, groot 8 Roeden en 10 Ellen, en No. 299, groot 19 Roeden en 20 Ellen.

2. Een stuk *BOUWLAND*, te *Arnhem*, gelegen onder *Dieren*, bevoord bij den heer *Scotte E. No. 69*, groot 59 Roeden en 90 Ellen. De perceelen een en twee ook te veilen.

3. Een stuk *WELAND, de Spalle Hard* gelegen mede onder *Dieren*, kadastraal Sectie A., No. 180, groot 2 Bunders, 57 Roeden en 40 Ellen.